

LaBadinerie

SBDMV Mūzikas vēstures un teorijas nodaļas informatīvā avīze www.sbdmv.lv

NOVEMBRIS

2017

Daži iespaidi no nesen
pagājušā Daugavpils *ReStArt*
2017 ♦ 3 lpp.

Rīgā norisinājās VII
Starptautiskais J. Vītola
pianistu konkurss ♦ 7 lpp.

LATVIEŠU PĒRLE – PĒTERIS PLAKIDIS

Nedaudz no mūsdienu mūziķiem jau pieder vēsturei; tādi - Baumaņu Kārlis, Jurjānu Andrejs, Emīls Dārziņš, daudzi citi. Bet mākslinieks pāru koru šodien gribētos pastāstīt ir pavisam cits. Viņš dzīvoja, ražoja, strādāja mūsu vidū - Pēteris Plakidis.

Šī gada 31.oktobrī Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolā notika koncerts veltīts Pētera Plakida piemiņai, kurā piedalījās mūsu skolas gan mazie, gan lielie audzēkņi un pedagogi.

Koncerta programmā skanēja tikai P.Plakida kompozīcijas (miniatūras, solodziesmas, koradziesms, kamermūzikas paraugi). Vokālajā mūzikā komponists visbiežāk pievērsies O. Vācieša, V.Belševas un Raiņa dzejai. Koncerta sākumā saknēja kolorīta latviešu tautasdziesmas apdare "Kas dimd, kas rib" mecosoprānam un klavierēm. Temperamentīgums, ugunīgums un niansēta dinamika to varēja saklausīt O. Salnas un I. Brokas izpildījumā.

P. Plakidis radīja tembrā specifiku vairākās dimensijās. To var saskatīt jau agrīnajās

Pēteris Plakidis

miniatūrās. Koncertā skanēja "Skice", ko atskaņoja A.Sukonkins un I.Sajevska. Cildenu iespaidu blakus tam atstāja skaņdarbs "Ēnu dejas" (spēlēja Ž.Diklābs un A. Tāraude), kurā savijās vairāku komponistu atskaņas (P.Čaikovska, Ž. Bizē).Liekas ka tā ir kā fantastiska dejas vai virpuļojošs deju kaleidoskops.

Ļoti iepriecināja arī mazo pianistu uzstāšanās, kuru mēs tik reti varam klausies lielos koncertos. Skanēja pazīstamas tautas dziesmu melodiju apdares un oriģināl kompozīcijas.

A. Jevstignejeva, R. Cvečkovskis

Aiz skatuves varēja vērot mazo pianistu uztraukumu, bet neskatoties uz to klausītāju sejās bija smaidi un zālē skanēja skaļas ovācijas.

Kora dziesmas ir latviešu kultūras ziedi. Mēs parasti mēdzam skatīt mūsu kora dziesmas gadus no J. Cimzes laikiem, bet arī līdz mūsdienu komponistiem tās ir pievilcīgas, interesantas un daudzpusīgas. Arī P. Plakida patriotiskas kora dziesmas iesakņojušās kora programmās.

Koncertā skanēja spilgts un laikmetīgs kopdarbs “Ar dziesmu dzīvībā”. Jau nosaukumā ir dziļa filozofiska doma.

P. Plakidis šogad devās mūžībā, tomēr mēs atcerēsimies viņu kā košu Latvijas pērli.

La Badinerie redaktore

Anastasija Jevstignejeva

MEISTARDARBNĪCA MŪZIKAS STILU, ŽANRU UN FORMU KRUSTPUNKTOS

2017. gada 27. septembrī Rēzeknes GORĀ norisinājās Jāņa Ivanova Rēzeknes Mūzikas vidusskolas rīkotā meistardarbnīca “Mūzikas stilu, žanru un formu krustpunktos.” Turp, lai gūtu jaunas zināšanas un pieredzi, devās mūsu draudzīgā mūzikas “teorētiķu” un “vēsturnieku” saime. Novadīt 8 stundu kursu tika paaicinātas goda viesi Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas - Jeļena Ļebedeva un Zane Prēdele.

Liels pagodinājums mums bija sastapties ar šīm divām muzikoloģēm. Jeļena Ļebedeva ir mākslas zinātņu doktora zinātniskā grāda muzikoloģijas apakšnozarē ieguvēja, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas docētāja un profesore, studiju kursu vadītāja “Mūzikas formā” un studiju programmā “Muzikoloģija.” Zane Prēdele ir JVLMA doktorante un Jāzepa Vītola piemiņas istabas vadītāja.

Pirmā lekcija, kuru noklausījāmies, bija “Vokālās formas” no profesores Ļebedevas. Presentācijā tika

izskatītas vokālās formas sarežģītības un vispārējie aspekti. Es, personīgi, uzzināju daudz jauna par to, kādas var būt vokālās mūzikas formu grupas, klasifikācija un vēsturiskie veidi. Beigās, protams, tika sniegtas atbildes uz lekcijas galveno jautājumu: “Kur ir problēma vokālajā formā?”

Nākamās lekcijas vadīja Zane Prēdele. 1. prezentācijā “Krievijas un Latvijas arhīvu liecības par Jāzepu Vītolu” apskatījām vienreizējus video un foto materiālus, saistītus ar slavenā latviešu komponista dzīvi, kā arī Prēdeles pašas veidoto “Vītola bēgļu gaitu maršrutu”. Es atklāju agrāk nedzirdētus faktus par to, kāds bija viņu liktenis pēc izceļošanas - bads, aizmirstība un smagu darbu darīšana, lai izdzīvotu. 2. prezentācijā “Annijas Vītolas loma Jāzepa Vītola dzīvē” tika tuvāk apskatīta Annija kā atsevišķa personība mūzikas vēsturē ar savu sniegumu. Mēs visi viņu atpazīstam tikai tāpēc, ka viņa ir Jāzepa Vītola sieva, bet

patiesībā Annija mācījās Maskavā par pianisti, bijusi laba dziedātāja, un ir pat rīkojusi savus solokoncertus.

Meistardarbnīca noslēdzās ar diskusijām par formu un Pētera Plakida "In memoriam" analīzi. Patiesībā, kad es domāju par dalību šajās lekcijās, man šķita, ka tās būs ļoti garlaicīgas un nogurdinošas. Nenoliegšu, dažas lietas priekš manis pagaidām bija pārāk sarežģītas vai nesaprotamas,

tomēr, pateicoties izcilajām JVLMA profesoriem, laiks paskrēja garām nemanāmi, un mājās es atgriezos ar zināmu zināšanu bagāžu.

Mūzikas teorijas nodaļas II kursa audzēkne

Laura Onzule

FRAMEST

Vokālā grupa *Framest* pastāv kopš 2005. gada, un to veido pieci profesionāli un daudzpusīgi dziedātāji – Beāte Zviedre (soprāns), Rūta Dūduma (alts), Mikus Abaroniņš (tenors), Jānis Ķirsis (baritons) un Roberts Memmēns (bass). *Framest* repertuārs ir ļoti plašs. Grupas koncertos izskan gan pašu, gan citu komponistu skaņdarbi – no klasikas un džeza līdz pop un citiem mūzikas žanriem oriģinālos a capella izpildījumos. Tieši grupas unikālitate ļāvusi sasniegt vietējā un starptautiskā mēroga atzīnību un panākumus. Jau no darbības sākuma *Framest* ir sadarbojušies ar Latvijā atzītiem un talantīgiem komponistiem un mūziķiem – Raimondu Paulu, Zigmāru Liepiņu, Jāni Lūsēnu un citiem.

Arī Daugavpils iedzīvotājiem 12. septembrī bija iespēja apmeklēt *Daugavpils Restart 2017* festivāla ietvaros vokālo grupu *Framest*. Manuprāt tā ir unikāla grupa, jo viss ir dziedāts ar cilvēka balsi, kā arī grupas dalībnieki izmanto

mūsdienu aparatūru un iespējas. Tas dod lielākas iespējas muzicēšanai. Sarunā ar mūziķiem viņi atzina, ka Daugavpīlī

uzstājas jau ne pirmo reizi un grupai ļoti patīk kā viņus šeit uzņem, un gaida nākamo tikšanās ar mūsu klausītājiem. Koncertā skanēja pārsvarā latviešu mūzika, oriģināldziesmas, tautasdziesmu apdares pašu mūziņu interpretācijā, pārsteidza, ka mūziķi izpildīja arī ukraiņu tautasdziesmu (*Tu ж мене підманула*), ļoti interesantā apdarē. No mūsdienu aparatūras tika izmantots *looper*, mūziķi pēc kārtas iedziedāja kādu mūzikas materiālu, un virsū improvizēja. Savdabīgu pavadijumu dziesmai izvēlējās Rūta - ūdens skaņas, kas tika ierakstītas mūsu acu priekšā.

Man šī grupa atgādināja amerikāņu kolektīvu *pentatonix*. Bet mēs varam ar lepnumu teikt, ka mums ir *Framest*. Ar nepacietību gaidīšu nākamo koncertu, jo šī grupa ir krasa, savdabīga un ar oriģinālām idejām. Lai veicas kolektīvam radošajā darbā!!!

La Badinerie redaktore

Anastasija Jevstignejeva

DAUGAVPILS SINFONIETTA KONCERTS TIKŠANĀS AR DRAUGU

Kārtējais "Restart2017" koncerts izskanēja 28. septembrī Vienības nama koncertzālē. Bet šis nebūt nebija parasts koncerts – Daugavpils Sinfonietta šajā dienā atzīmēja savu 10 gadu jubileju, bet orķestra dibinātājs Aivars Broks svinēja 62. dzimšanas dienu. Koncerta nosaukums: "Tikšanās ar draugu", kurā uz skatuves nāca solisti, ar kuriem šo 10 gadu laikā Sinfonietta kopā muzicējusi.

Koncerta programmā tika iekļauti visdažādāko žanru skaņdarbi – sākot ar Baroku un beidzot ar mūsdienu mūzikas šedevriem. Vakarū atklāja baroka laika ģēniju – Johana Sebastiana Baha un Henrija Pērsela – mūzika. Baha *Koncerta klavierēm ar orķestri La mažorā* klaviersolo izpildīja mana specialitātes skolotāja Ilona Broka, tādēļ skaņdarbs man patika vēl vairāk. No visām 3 koncerta daļām mana mīļākā ir *Larghetto*, lai gan *Allegro ma non troppo* bija visvirtuozākā. Iepriecināja Pērsela *Didonas ārija* no operas *Didona un Enejs*, tā kā šī ir viena no manām visulaiku iecienītākajām ārijām. Soliste Vera Taļerko izcili atainoja skaņdarba emocijas un pārdzīvojumus.

Gaišāku atmosfēru radīja Alfrēda Šnitkes *Svīta senā stilā vijolei un klavierēm Aivara Broka pārlikumā flautai un kamerorķestrim*. Flautas solo izpildīja Natālija Saveljeva. 1. daļa *Pastorāle* – kā pasaka, putnu dziesmas brīžiem nomaina nelielas vēja brāzmas. 2. daļa *Balets* bija ātrāka un draiskāka, tomēr tematiskajā plānā īpaši neatšķīrās no 1. daļas. 3. daļa *Menuets* bija lēnāka un atturīgāka, tai kā zvanu skaņas pievienojās ksilofons, kas piešķīra darbam pavisam citu nokrāsu. 4. daļa *Fūga* – Baha "stilā", kurā parādījās polifoniskas tēmu imitācijas starp flautas un orķestra partijām. 5. daļa *Pantomīma* – gracioza un cēla. Svīta tajā nonāca līdz savai kulminācijas virsotnei. Tālāk sekoja Riharda Štrausa "Laiks gulēt" un Johana Štrausa

"Adeles ārija" no operetes "Sikspārnis" ar solisti Olgu Vrešču, kā arī Georga Pelēča "Tikšanās ar draugu" vijolei un stīgu orķestrim ar Leonarda Antoņeviča vijoles solo.

Astora Pjacollas 2 daļu (*Miegs un Bailes*) no cikla "5 sajūtu tango" akordeona solo izpildīja Kristīne Rusakoviča. Disonanses *Miegā* asociējās ar murgiem, kurus

cilvēks redz sapnī. Pārsteidza *Bailes* ar savu azartu un motorisko kustīgumu. Es biju gaidījusi, ka bailes vairāk tiks asociētas ar iekšējiem pārdzīvojumiem, nevis tādu patētiku. Par vakara *naglu* kļuva Šarla Guno *Džuljetas ārija* no operas *Romeo un Džuljeta* Veras Taļerko izpildījumā. Šeit atklājās solistes plašais balss diapazons un lieliskā tehnika. Skatītāji ar ovācijām un skaļiem aplausiem novērtēja Taļerko talantu.

Nu, un protams lieliska vakara noslēgumā jāskan kaut kam grandiozām. Tāda bija Žorža Bizē "Farandola" no 2. svītas "Arlēziete". Tajā apvienojās visas koncerta laikā gūtās emocijas - dramatiskums, heroisms un patoss, kas mijās ar draisku, pasakainu, brīžiem šķietamu *Ziemassvētku* noskaņu. Uz šīs skaistās fināla nots koncerts izskanēja, bet es novēlu *Daugavpils Sinfoniettai* pastāvēt vēl ilgu laiku, lai mēs atkal varētu sanākt kopā uz orķestra 15, 20 gadu jubilejām un izbaudīt izcilu komponistu mūziku.

Mūzikas teorijas nodaļas II kursa audzēkne

Laura Onzule

KONCERTS MĒS DAUGAVPILIJ

Koncerts *Mēs Daugavpilij* notika 2017.gada 27.septembrī Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolas zālē, kur ir ļoti laba akustika, kas muzikantiem deva iespēju izpausties. Tika atskaņota gan V.A. Mocarta, S.Prokofjeva, R.Gliēra gan K.Debesī daiļrade. Skaņdarbi tika atskaņoti gan uz sfīgu instrumentiem, gan pūšaminstrumentiem, gan taustiņinstrumentiem.

Visvairāk man patika muzikāli priekšnesumi no V.A. Mocarta operas *Dons Žuāns* ārija *Dod man savu roku*. Mākslinieki nevis vienkārši nodziedāja, bet gan emocionāli izjuta

skaņdarbu būtību un parādīja to skatītājiem-klausītājiem. Šie priekšnesumi bija baudāmi. Kā arī ļoti iespaidīga bija Sergeja Prokofjeva *Piektā sonāte*, kuru atskaņoja Viktorija Trofimova - Staņislava Broka Daugavpils mūzikas vidusskolas absolvente. Šis skaņdarbs bija kā punkts koncerta noslēgumam.

Mūzikas teorijas nodaļas I kursa
audzēkne
Jolanta Zeile

PIANISTA REIŅA ZARIŅA UN DAUGAVPILS SINFONIETTA KONCERTS.

18. septembrī, plkst. 18:00, Vienības nama koncertzālē notika pasaulslavenā latviešu pianista Reiņa Zariņa un mūsu Daugavpils Sinfoniettas (mākslinieciskais vadītājs Aivars Broks) koncerts.

Koncerts bija divdaļīgs. Koncerta sākumā izskanēja- Johana Sebastiana Baha (1685- 1750) *Čakona* no *Otrās partītas* vijolei solo - Feručo Buzoni (1866- 1924) transkripcijā. Dinamiskās gradācijas bija ļoti izsmalcinātas, kas ļāva uztvert skaņdarba domu, dramaturģiju un jēgu. Jau no skaņdarba pirmajām takīm varēja izjust Reiņa Zariņa augsto klaviermeistarību.

Pirmās daļas noslēgumā skanēja- Morisa Ravēla (1810- 1849)- *La Valse* (*Valsis*). Kā jau pats pianists, pirms spēlējot skaņdarbu, publikai dažos vārdos izklāstīja sekojošā skaņdarba dramaturģiju un muzikālo līniju, tad par šo skaņdarbu viņš ir izteicies – salauzts Štrauss (*kontekstā domāts*

Johans Štrauss II (dēls)). Skaņdarbā bija saklausāmi dažādi Vīnes valšu citāti un raksturīgās intonācijas, kas, savukārt, apvienojas ar 19. - 20. gs sākumu apvērsumiem, ieskaitot arī Pasaules karus.

Otrās daļas sākumā skanēja mūsu māju mūzika. Pirmais skaņdarbs otrajā daļā bija šogad aigājušā komponista Pētera Plakida (1947- 2017) - *Mūzika klavierēm, sfīgu orķestrim un timpāniem*, par kuru savlaik maestro Pēteris Plakidis bija ieguvis Dmitrija Šostakoviča (*Дмитриј Шостакович*) atzinību. Sākumā valdīja tāds neliels, bet neliekulīgs haoss, kas piemīt Pētera Plakida mūzikas valodai, kas atstāja visāda vaida nospiedumu cilvēka uztverē. Pētera Plakida laikmetīgums pavadīja visu atlikušo dienas daļu. Līdz ar mierīgajām sfīgām labi iederējās satraukuma pilns klavieru solo, savukārt skaņdarba beigas bija

kā mierīgs elpas vilciens pēc kāda liela pārdzīvojuma. Plakida mūzika spēj paķert un ieraut savā pasaulē.

Noslēgumā izskanēja mūsu komponista, Pētera Plakida laikabiedra, Georga Pelēča (1947) - *Concertino Bianco in C*, klavierēm un stīgu orķestrim. Koncerts pēc klasiskiem parametriem: 3 daļas, kur 1. ātra, 2. lēna, un 3. ātra. Šī mūzika ir ļoti viegla uztverei. Ņemot vērā, ka Georgs Pelēcis ir minimālists, tāpēc viņš arī neko gluži nesarežģīja, tanī pat laikā visu vienkāršību tam deva klāt neuzbāzīgā instrumentācija un vieglas harmonijas (T, S, D, VI, III, un II pakāpes).

Esmu lepns par mūsu pilsētu Daugavpili, jo pie mums brauc tādi ievērojami mākslinieki kā Reinis Zariņš, turpinājumā būs Sergejs Jēgers un Sonora Voice, kā arī citi augstākās klases latviešu mūziķi. Lai nezūd šī tradīcija, bet lai gan katru gadu mūsu pilsēta Daugavpils restartējas.

La Badinerie redaktors

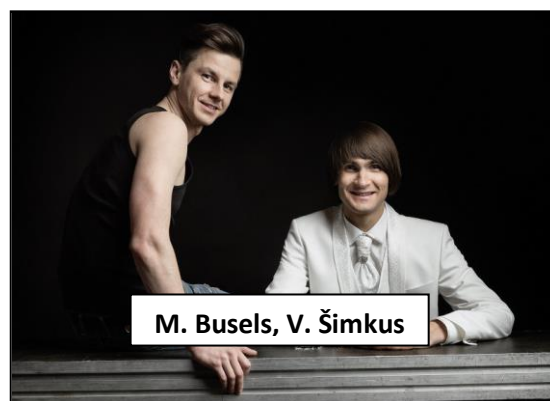
Renāts Cvečkovskis

KONCERTIZRĀDE *NOVECENTO*

VI Starptautiskā mūzikas un mākslas festivāla *Daugavpils ReStArt 2017* ietvaros tika organizēta koncertizrāde *Novecento*. Koncertā piedalījās: pianists un izrādes mūzikas autors – Vestards Šimkus, stāstnieks – Maksims Busels, režisors – Dmitrijs Petrenko.

Izrādes pamatā bija ņemts rakstnieka Alesandro Bariko darbs *Leģenda par 1900*. Grāmatā ir rakstīts par neparasta mūziķa likteni, kurš dzimis un izaudzis kuģī. Nekad nenokāpjot no kuģa, galvenais varonis iemācījās spēlēt klavieres tā, ka neviens pirms viņa to nav darījis. Apdāvinātā pianista ādā bija Vestards Šimkus, bet Maksims Busels bija viņa draugs, kurš spēlēja trompeti orķestrī.

Režisors Dmitrijs Petrenko teica, ka, lai gan aktieris ir iestudējuma

priekšplānā, lielāka nozīme ir mūzikai. Sāka izrādi Vestards Šimkus, gremdējot klausītājus noslēpumainas jūras atmosfērā. Turpināja Maksims Busels, ar vārdu krītot dvēseles dziļumos.

Man, un daudziem citiem iepatikās koncerta filosofiskais saturs. Visas domas, kuras centās mums parādīt performances dalībnieki iekrita ļoti dziļi prātā. Stāsti mainījās ļoti ātri, nedodot klausītājiem pazuadēt sižetisko līniju.

Manuprāt, koncertā bija pārdomāts viss sākot no mūzikas līdz gaismu noformējumam. Vestards Šimkus sacerējis mūziku, kura bija piemērota tam laikam, bet vienlaicīgi tā skanēja mūsdienīgi. Stāstnieka un mūziķa darbība uz skatuves bija tik harmoniska ar viņu emocijām, mūziku un gaismas efektiem.

Tāda tipa izrādes var kļūt populāras, jo tās ir vieglāk uztveramas, un salīdzinot ar klasiskās mūzikas koncertiem. Nesamelošu ja pateikšu, ka šī izrāde ir viena no labākajiem koncertiem šāgada *ReStArt* festivālā ietvaros.

Mūzikas teorijas nodaļas II kursa audzēkne

Santa Strautmale

VII STARPTAUTISKAIS JĀZEPA VĪTOLA PIANISTU KONKURSS

Neliels ieskats

Aleksandrs Kašpurins. Gran Prix ieguvējs

Konkursa iesākumu var meklēt jau 1989.gadā, kad notika Jāzeps Vītols vārdā nosauktais Pirmais starptautiskais konkurss (pirmo vietu tajā ieguva pašlaik Vācijā dzīvojošā pianiste Sāna Villeruša). Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas konkurss ieguva starptautisko statusu un kopš 1993.gada konkurss notiek reizi trijos gados.

Es nezinu nevienu, kurš būtu nokļuvis virsotnē bez smaga darba. Tā ir recepte. Tāpēc arī mūsu skolas topošie pianisti 27. oktobrī devās uz Rīgu, lai vērot un klausīties pirmo konkursa kārtu, atbalstīt savējos un gūt jaunu pieredzi.

Manuprāt, tīra klaviermūzika izcilā atskaņojumā dzirdama daudz retāk un tāda līmeņa konkurss klausītājiem dod iespēju ieklausīties brīnišķīgās un dāsnas klaviermūzikas skaņas, atklāt jaunus spožus talantus. Savukārt konkursa dalībniekiem iegūt jaunu pieredzi un tikt novērtētiem ar profesionālu žūriju.

Konkursa pirmās divās kārtās dalībnieki atskaņoja soloprogrammas, kas tika translētas tiešraidē. Konkursa finālā nokļuva seši dalībnieki (arī no Latvijas Rihards Plešanovs un Ilja Domņins) katrs no viņiem atskaņoja klavierkoncertu ar Liepājas Simfonisko orķestri un diriģentu Ginteru Rinkeviču.

No mūsu skolas audzēkņiem - pianistiem, gribētos pateikt milzīgu paldies skolotājai Ilonai Brokai par iespēju apmeklēt šo konkursu iegūt jaunus iespaidus un uzlādēties ar jaunām emocijām.

Kā septiņi pasaules brīnumi, kā septiņi pasaules kontinenti, kā septiņas varavīksnes krāsas, kā septiņas dienas nedēļā, kā septiņas notis līnijkopā... Tā arī šogad Latvijas pianisma vēsturē no 26.oktobra - 3. novembrim norisinājās Jāzeps Vītols 7. starptautiskais pianistu konkurss Rīgā.

Konkurss ir veltīts Jāzepam Vītolam - izcilam latviešu komponistam, pedagogam un mūzikas kritiķim. Mūsdienu skatījumā Jāzeps Vītols personība un daiļrade ieguvusi cēluma, jau savulaik Jāzeps Vītols bija kolorīta un spoža personība, bet šobrīd latviešu mūzikā spilgta pērle.

La Badinerie redaktore
Anastasija Jevstignejeva

PIESAUKŠANA

Kuries
slīpā lietū, mana uguns,
kuries.

Buries
pāri senču kauliem,
mana sirdsapziņa,
buries.

Kur ies
mana tauta,
mana dūša
tur ies.

Turies
debesīs un zemē,
mana nolemtība,
turies.

/Ojārs Vācietis/

**SBDMV Mūzikas vēstures un teorijas nodaļa jums vēl
jaukus un gaišus Latvijas neatkarības pasludināšanas
svētkus**

Redaktori – Anastasija Jevstignejeva, Renāts Cvečovskis
Foto – Anastasija Jevstignejeva
Noformējums – Renāts Cvečovskis

Izdevējs – Staņislava Broka Daugavpils
Mūzikas vidusskola
Daugavpils, Kandavas iela 2a, LV - 5401

Savus rakstus var sūtīt līdz mēneša 15.
datumam uz e – pastu:
la.badinerie@inbox.lv